

ปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิต และราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป

นางบวรพรรณ รัญประเสริฐ

001335

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำถามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

แผนกวิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

I16000329

**PROBLEMS IN THE PRODUCTION COST AND SELLING PRICE OF
PRESERVING FOOD ORGANIZATION**

Mrs. Borwornpan Rathaprasert

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิต และราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ
องค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป

โดย   นางบวรพรรณ รัฐประเสริฐ

แผนกวิชา   การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลี ขว่งสุวนิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... รักษาการในตำแหน่ง
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิไล วีระปรีช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลี ขว่งสุวนิช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตและราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ
องค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป
ชื่อนิติกร บางบวรพรรณ รัฐประเสริฐ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลี ช่วงสุนิษ
แผนกวิชา การบัญชี
ปีการศึกษา 2521

บทคัดย่อ

องค์การผลิตอาหารสำเร็จรูปเป็นองค์การรัฐวิสาหกิจที่ทำการผลิตอาหารออกจำหน่าย ทั้งในค่านอาหารสด อาหารกระป๋อง เสิร์빙รบ มีโรงงานขนาดใหญ่ เครื่องจักรเครื่องใช้ทันสมัย สามารถผลิตอาหารได้ปริมาณมาก คุณภาพดี แต่ผลการดำเนินงานกลับประสบกับผลขาดทุน มีปัญหาที่เกิดขึ้นหลายด้าน ทางด้านปัญหาที่เกี่ยวข้องต้นทุนการผลิตและราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ อสร. มีดังนี้คือ ทางด้านส่วนประกอบของต้นทุนการผลิต อันได้แก่ วัตถุดิบ ค่าแรง และค่าใช้จ่ายโรงงาน มีสาเหตุที่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงคือ ในการซื้อวัตถุดิบ ไม่มีการสืบราคาตลาดก่อนซื้อ มีการทุจริตในการซื้อวัตถุดิบในราคาแพง ไม่ซื้อในฤดูกาล วัตถุดิบเสียหายและสูญหาย การทำงานของแรงงานเฉื่อยชา ปริมาณคนมากกว่าปริมาณงาน อัตราค่าแรงงานต่อ 1 หน่วยผลิตสูงกว่าปกติ และในการผลิตที่ต่ำกว่ากำลังผลิต ทำให้ต้นทุนคงที่ค่าใช้จ่ายโรงงานต่อ 1 หน่วยสูงเกินไป ทางด้านระบบคลังพัสดุ ทั้งในค่านวัตถุดิบและสินค้าคงเหลือ ควรใช้หลักการเบิกของตามเกณฑ์เข้าก่อนจ่ายก่อน เพื่อพัสดุในคลังจะคงไม่เสียหาย และเมื่อใกล้วันหมดอายุของของคงคลัง ให้รีบรายงานเพื่อขายลดราคาให้หมด ทางด้านการกำหนดหน้าที่ยาน ควรมีการจัดทำรายละเอียดการปฏิบัติงานของแต่ละหน้าที่ยาน และควรเพิ่มกองควบคุมภายในเป็นสายงานขึ้นตรงต่อสำนักผู้อำนวยการ อสร. เพื่อความสะดวกและคล่องตัวในการ -

ปฏิบัติงาน ในการคิดค่าใช้จ่ายโรงงานเป็นต้นทุนการผลิต ควรมีการประมาณค่าใช้จ่าย
 โรงงานล่วงหน้า สำหรับปริมาณที่จะผลิตในปีหน้า แล้วกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายโรงงานจัด
 สรรขึ้น ซึ่งควรจะแยกเป็นอัตราค่าใช้จ่ายโรงงานแปรได้ต่อหนึ่งหน่วยผลผลิต และอัตรา
 ค่าใช้จ่ายโรงงานคงที่ต่อหนึ่งหน่วยผลผลิต ทางด้านการงบประมาณควรมีการปรับปรุงการ
 จัดทำงบประมาณ ซึ่งควรแยกแสดงค่าใช้จ่ายแปรได้และค่าใช้จ่ายคงที่ออกจากกัน และ
 แสดงค่าใช้จ่ายแยกตามแผนกผลิตและประเภทสินค้า เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการควบคุม
 การปฏิบัติงาน ควรมีการนำข้อมูลที่เกิดจริงเปรียบเทียบกับงบประมาณที่วางไว้ และ
 ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญของการนำงบประมาณไปใช้ประโยชน์ด้วย ทางด้านผู้บริหาร
 งานของ อสร. ควรมีพื้นฐานความรู้ทางการจัดการ และการบัญชีต้นทุน เพื่อนำข้อมูลจากการ
 วิเคราะห์ปัญหาขึ้นมาใช้ในการตัดสินใจ ทางด้านการตลาด ควรมีการพยากรณ์การขายให้ถูก
 ต้อง มีการตั้งราคาขายโดยสืบราคาตลาด เพื่อให้แข่งขันกับคู่แข่งกันได้ สินค้าชนิดใดที่
 ทุนการผลิตสูง ขายแข่งขันไม่ได้ก็ไม่ผลิต เลือกผลิตสินค้าที่ขายแข่งขันในตลาดได้ ควร
 พยายามขยายตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้ออกขายสูงกว่าจุดคุ้มทุน ยิ่งขาย
 สูงกว่าจุดคุ้มทุนมากเท่าใด กำไรก็จะมากเท่านั้น เมื่อผลกำไรมากกิจการก็จะเจริญก้าว
 หน้าต่อไป นอกจากนี้เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูปในค่าน
 เสี่ยงรบ ยามเมื่อประเทศชาติเกิดสงครามก็จะสามารถมีเสบียงรบไว้ใช้ได้ทันที เนื่อง
 จากมีการผลิตประจำอยู่แล้ว อันจะเป็นผลดีกับประเทศชาติ ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ การ
 เมือง และความพร้อมเพรียงกันเสบียงอาหารยามสงคราม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Problems in The Production Cost and selling
                         price of Preserving Food Organization

Name   Mrs. Borwornpan Rathaprasert

Thesis Advisor   Assistant Professor Malee Chuangsuvanish

Department   Accountancy

Academic   1978

ABSTRACT

Preserving Food Organization is a government enterprise which produces fresh and canned food and military field ration. However, the Organization has been incurring loss. Working Capital has been continually decreasing, though the Government has invested a great deal of money in the Organization will the results that there is now a big factory with modern machineries which can produce large quantity of preserved food with good quality. The reasons for the failure of Preserving Food Organization are under-capacity production with limited market. Since sale-volume is small, the Organization decreases its production or lays off part of its machineries. The volume of production is sometimes below the break-even point. Should this situation be allowed to continue, the Organization could hardly survive.

After problems which have been plaguing the Organization have been looked into, one has arrived at a conclusion that the

cost of production is too high which results in an uncompetitive price comparing to that of rival companies. Even though the Organization can produce goods of higher quality, customers still prefer goods at a cheaper price. The solution to the problems is that the Organization has to streamline its production, improving its management by introducing more scientific methods in running the Organization and controlling the administration as well as the cost of production. It has also to expand its market both within the country and abroad. With higher volume of production which may result in reducing the cost of production per unit, the selling price of its product may become more competitive in the market, Profit earned may then be ploughed back into the Organization to improve its facility further as well as to boost up the morale of its employees. Its survival then can be ensured which would be beneficial to the company since its facility for producing military field ration for the country will always be ready for the need while in peace-time it can offer good quality preserved food to consumers in general.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การเขียนวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนได้แนวความคิดมาจากการประสมผลการดำเนินงานที่ล้มเหลวขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงกลาโหม ตั้งขึ้นมาเพื่อผลิตเสบียงรบไว้ใช้ในยามสงคราม ผู้เขียนซึ่งเป็นเล็อกเนื้อเชื้อไขของทหาร ได้เห็นถึงความสำคัญขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป อันจะมีผลต่อประเทศชาติยามเมื่อเกิดศึกสงคราม ซึ่งองค์การนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอยู่รอด ฉะนั้นเมื่อยามสงบ องค์การนี้ควรดำเนินงานต่อเนื่อง เพื่อผลิตอาหารขึ้นมาขาย ใ้คนล้าโร ซึ่งจะนำมาจัดสรรตามความจำเป็น

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากศาสตราจารย์เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา รองศาสตราจารย์วิไล วีระปรีช และผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี ช่วงสุวรรณ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณพัลลภ สุวภาพ หัวหน้ากองอำนวยการ คุณวิชัย สีละเศรษฐกุล หัวหน้ากองบัญชีและการเงิน คุณพูลศรี ธรรมคุณาชัย หัวหน้าแผนกบัญชีต้นทุน องค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป และผู้กรุณาให้ความร่วมมือทุกท่าน ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

บวรพรรณ รัฐประเสริฐ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการภาพประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
2. ประวัติและวิธีการดำเนินงานขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป	6
ประวัติขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป	6
วิธีการดำเนินงานขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป	10
3. การคำนวณต้นทุนและราคาจำหน่ายขององค์การผลิตอาหาร สำเร็จรูป	35
การคำนวณต้นทุนของ อสร.	35
การกำหนดราคาขายของ อสร.	55

4. ปัญหาและการแก้ไข	57
ทางคานส่วนประกอบของต้นทุนการผลิต	57
ทางคานระบบคลังพัสดุ	73
ทางคานการกำหนดหน้าทำงาน	76
ทางคานการงบประมาณ	78
ทางคานผู้บริหารงาน	86
ทางคานการตลาด	91
5. สรุป ข้อเสนอแนะและวิจารณ์	99
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	107
ประวัติของผู้เขียน	108

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

3-1	ตารางการคิดค่าเสื่อมราคา	40
4-1	ตารางรายงานจำนวนพนักงานเปรียบเทียบกับปริมาณผลผลิต. .	62
4-2	ตารางรายงานการเงิน	68

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

ภาพที่

หน้า

2-1	ผังการจัดสายงานของ อสร.	12
2-2	ผังการจัดสายงานของ อสร.	13
2-3	ผังการจัดสายงานของ อสร.	14
2-4	ผังการจัดสายงานของ อสร.	15
2-5	ผังการจัดสายงานของ อสร.	16
2-6	ใบเสนอราคา	18
2-7	ใบสั่งซื้อ (ด้านหน้า)	19
2-8	ใบสั่งซื้อ (ด้านหลัง)	20
2-9	ความสามารถการผลิตของ อสร.	23
3-1	ใบเบิกจ่ายพัสดุ	36
3-2	ใบส่งคืนพัสดุ	37
3-3	รายงานเวลาปฏิบัติงานของพนักงานในสายงาน	38
3-4	การคำนวณค่าใช้จ่ายโรงงานที่ไม่เป็นเงินสด	43
3-5	การคำนวณค่าใช้จ่ายโรงงานที่เป็นเงินสด	45
3-6	การคำนวณค่าใช้จ่ายโรงงานที่เป็นเงินสด	46
3-7	การคำนวณค่าใช้จ่ายโรงงานที่เป็นเงินสด	47
3-8	การคำนวณค่าใช้จ่ายโรงงานที่เป็นเงินสด	48
3-9	ใบส่งงานผลิต	50
3-10	ใบคุมสินค้า	51
3-11	แผนคาร์ตดูทางตรง	52
3-12	แผนค่าแรงทางตรง	53
3-13	ผังวิธีการผลิตของ อสร.	54
4-1	รายงานผลการตรวจนับทรัพย์สินของคณะกรรมการ	75